

KÚRIA

Bfv.I.1757/2014/9.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év március hó 24. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t

Az embercsempészség büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben IV. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálv a Mosonmagyaróvári Járásbíróság B.345/2012/102. számú, valamint a Győri Törvényszék 3.Bf.209/2013/19. számú ítéletét megváltoztatja,

IV. rendű terhelt tekintetében a Magyarország területéről kiutasítást mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatokat a IV. rendű terheltet érintő részében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Mosonmagyaróvári Járásbíróság a 2013. április 30-án meghozott B.345/2012/102. számú ítéletével a IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett embercsempészség büntettségében [1978. évi IV. törvény 218. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont]; ezért mint bünszervezetben elkövetőt három év egy hónap fegyházbüntetésre, öt év kiutasításra és hatvan napi tétel, napi tételenként kettőezer-ötszáz forint, összesen százötvenezer forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság rendelkezett a járulékos kérdésekről is.

A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Győri Törvényszék a 2013. szeptember 3-án jogerőre emelkedett

3.Bf.209/2013/19. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét **a** IV. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta: megállapította, hogy cselekménye az 1978. évi IV. törvény 218. § (2) bekezdés a) és b) pont szerint is minősül. A bűnszervezetre utalást, a feltételes szabadság lehetőségéből kizárást és a pénzbüntetést mellőzte, a kiutasítás tartamát három évre mérsékelte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Egyebekben az első fokú ítéletet **a** IV. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

A jogerős ítéletek ellen **a** IV. rendű terhelt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, amelyben sérelmezte a szabadságvesztés mellett a vele szemben kiszabott kiutasítást. Beadványa szerint ügyét a 2012. évi C. törvény rendelkezései szerint kellett volna elbírálni, továbbá kiutasítást vele szemben nem lehetett volna kiszabni, mert több mint tíz éve jogszerűen tartózkodik Magyarország területén, élettársi kapcsolatban él, családi kapcsolatai ide kötik.

A Legfőbb Ügyészség BF.1992/2014. számú írásbeli nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány alapos, ezért indítványozta, hogy a Kúria tanácsülésen a megtámadott határozatot **a** IV. terhelt tekintetében változtassa meg. A terhére rótt cselekményt minősítse társtettesként, folytatólagosan elkövetett embercsempészés büntetnének [Btk. 353. § (1) bekezdés, Btk. 353. § (2) bekezdés a) és b) pont, Btk. 353. § (3) bekezdés d) pont]. Mellőzze a kiutasítást. Állapítsa meg, hogy a terhelt a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. Egyebekben a megtámadott határozatot **a** IV. rendű terheltet érintően hatályában tartsa fenn.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a IV. rendű terhelt tartózkodási joggal rendelkezett, 1990. január 14. napjától - kisebb megszakításokkal - Magyarország területén tartózkodott. A terhelt alappal hivatkozik felülvizsgálati indítványában a több mint tíz éves jogszerű tartózkodásra. Ebben az esetben a kiutasítás feltételéül a törvény tízévi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabását írja elő, ezért a kiszabott szabadságvesztés mértékére figyelemmel a kiutasítás alkalmazása törvényt sértő.

Ugyanakkor a Győri Törvényszék nem vizsgálta, hogy **a** IV. rendű terhelt esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége szempontjából az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény vagy az elbírárláskor hatályos 2012. évi C. törvény anyagi jogi rendelkezései a kedvezőbbek.

A cselekmény büntetendősége, anyagi jogi minősítése és a büntetési

fenyegetettsége az elkövetéskor hatályos jogi rendelkezésekhez képest ugyan nem változott, ám az elbíráláskor hatályos rendelkezések a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének szempontjából kedvezőbbek. Ekként a IV. rendű terhelt cselekményének az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezések szerint történt elbírálása anyagi jogi rendelkezéseket sért.

A felülvizsgálati indítvány és a Legfőbb Ügyészség álláspontja a kiutasítás mellőzése tekintetében alapos, egyebekben nem megalapozott.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott részében és az indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - más eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülbírálta. Ilyen, a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.

A bűncselekményt mind az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (a Btk.), mind a terhelt terhére megállapított bűncselekmény elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény 2. §-a szerint az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazva kell elbírálni, kivéve, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el.

Amennyiben az elbírált cselekmény mindkét törvény szerint bűncselekmény, a töretlen bírói gyakorlatnak megfelelően a bíróságnak több terhelt esetén terheltenként külön-külön kell vizsgálnia azt, hogy a terheltre nézve az elkövetéskori vagy az elbíráláskori törvény eredményez kedvezőbb elbírálást, figyelembe véve mindkét jogszabály valamennyi releváns rendelkezését.

A IV. rendű terhelt terhére megállapított folytatólagosan elkövetett embercsempészés büntette mind az 1978. évi IV. törvény 218. § (3) bekezdés c) pontja, mind a Btk. 353. § (3) bekezdés d) pontja szerint két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Felülvizsgálatnak a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján a büntetőjog valamely szabályának megsértése miatt csak akkor van helye, ha a kiszabott büntetés neme vagy mértéke törvénysértő. Az irányadó bírói gyakorlat szerint pedig a Btk. 2. §-ának megsértése

miatt csak akkor, ha a büntetés a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik [BH 2012.239.].

Függetlenül attól, hogy a Btk. 38. § (1) bekezdése szerint a bíróság az ítéletben megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, a büntetés kiszabása alatt továbbra is a büntetés nemére és mértékére vonatkozó ítéleti rendelkezést kell érteni; a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása továbbra sem a büntetés kiszabásának része.

Ennek a Kúria 4/2013. (X. 14.) BK véleménye sem mond ellent. Eszerint a határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik; tehát annak eldöntésekor, hogy a két szóba jöhető büntető törvény közül az elkövetőre nézve melyik a kedvezőbb, a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos törvényi rendelkezéseket is össze kell vetni.

Azaz a kollégiumi vélemény sem a büntetés kiszabásának, hanem a cselekmény elbírálásának körébe tartozóként értékelte a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározását.

A terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés neme és mértéke törvényes; így a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti kettős feltétel - az anyagi jogi törvénysértéssel összefüggésben a büntetés törvénysértő volta - nem állapítható meg.

A felülvizsgálati indítványnak, valamint a Legfőbb Ügyészség indítványának erre vonatkozó része ezért nem alapos.

Az 1978. évi IV. törvény 61. §-ának (1) bekezdése alapján azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt nem térhet vissza. A törvényhely (6) bekezdése szerint a Magyarországon szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, illetve a Magyarországon letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkezővel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amit a törvény öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel rendel büntetni.

A IV. rendű terhelt terhére rótt embercsempészés büntettét mind az

1978. évi IV. törvény [218. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont], mind a 2012. évi C. törvény [353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont, (3) bekezdés d) pont] két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, így a hivatkozott törvényhely 61. § (6) bekezdése szerint a kiutasítás alkalmazásának nincs törvényi akadálya.

A felhívott törvényhely (7) bekezdésének c) pontja alapján azonban kiutasításnak csak tíz évi, vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye azzal szemben, akinek a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne, feltéve, ha az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett 8. cikke rendelkezik a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogról; eszerint mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. E jog gyakorlásában a hatóság csak a törvényben meghatározott olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban, a nemzetbiztonság, a közbiztonság, vagy az ország gazdasági jóléte érdekében zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség, vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.

Ennek megfelelően a kiutasítás esetleges alkalmazásának mérlegelése során a törvényi feltételek fennállásán túl a bíróságnak vizsgálni kell az elbírált bűncselekmény jellegét és súlyát, a bűncselekmény elkövetésének körülményeit, a főbüntetés mértékét, a terhelt magyarországi tartózkodásának jogcímét, azt, hogy mióta tartózkodik az országban, az érintett ez idő alatt tanúsított magatartását, stb.

A IV. rendű terhelt esetében a kiutasítás büntetés kiszabásakor az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták az 1978. évi IV. törvény 61. § (7) bekezdés a) és c) pontjában írt szabályokat.

Az irányadó tényállás szerint **a** IV. rendű terhelt algériai állampolgár. Élettársával él, nincs eltartottja. A középiskolai végzettségű terhelt a ... büféseként keres havi 180.000,- forintot. Vagyontalan, kölcsöntartozás nem terheli. Magyarországon büntetve nem volt. A IV. rendű terhelt 1990. január 14. napján érkezett Magyarországra. 2009 májusában hazautazott, majd 2011. március 22. napján visszatért Magyarországra. Ezt követően **egy vidéki városban** töltött két hetet, végül 2011 áprilisában - pontosabban meg nem határozható időpontban - Budapestre költözött. A tartózkodási joggal rendelkező IV. rendű terhelt előzetes letartóztatását megelőzően hosszabb ideig rendezett körülmények között élt és dolgozott Magyarországon.

Figyelemmel arra, hogy **a** terhelt legalább tíz éve jogszerűen

tartózkodik Magyarországon, és sérülne a családi élet tiszteletben tartáshoz való joga is, esetében csak tíz évi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés esetében van vele szemben helye kiutasításnak.

Ezért a kiutasítás büntetés kiszabására törvénysértően került sor, így a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványnak ezzel kapcsolatos része, és a Legfőbb Ügyészség erre vonatkozó indítványa megalapozott.

*A Kúria mindezekre figyelemmel a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen eljárva - a megtámadott határozatot megváltoztatta, és maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot. **a** IV. rendű terhelttel szemben a kiutasítást kiszabó rendelkezést mellőzte, egyebekben a IV. rendű terheltet érintően azt hatályában fenntartotta.*

Az ítélet ellen fellebbezésnek a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, dr. Soós László s.k. bíró

*A kiadmány hitelével:
TóthLné
bíróági tisztviselő*